
[2018-40-RE](#)

CAUSA 2018-40-RE

(Payne c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 357-2018. Recurs d'empara

Aute del 12 d'octubre del 2018

BOPA núm. 62, del 24 d'octubre del 2018

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 7 de setembre del 2018, per la representació processal de la Sra. Charlotte Payne, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra els autes dels 20, 21 i 30 de novembre del 2017, del 15 de febrer del 2018 i del 10 de juliol del mateix any, dictats per la Secció d'Instrucció Especialitzada 1 de la Batllia, per una presumpta vulneració dels drets a la jurisdicció, a la defensa, a la presumpció d'innocència, a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a un procés degut, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats i que anul·li els autes de la Batllia impugnats;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Vist l'informe presentat pel Ministeri Fiscal, el 2 d'octubre del 2018;

Escollat l'informe de la magistrada ponent, Sra. Laurence Burgorgue-Larsen;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. En el marc d'unes diligències prèvies incoades per un presumpte delictes de blanqueig de diners contra la Sra. Charlotte Payne entre d'altres, la Secció d'Instrucció Especialitzada 1 de la Batllia va dictar, els dies 20, 21 i 30 de novembre del 2017 i el 15 de febrer del 2018, uns autes en què trametia una comissió rogatòria internacional, respectivament, als Estats Units, a Alemanya, a Costa Rica, a la Fiscalia Anticorrupció espanyola, a Anglaterra, a Xipre, a Antiga i Barbuda, a Malta i a

Curaçao.

1.2. La representació processal de la Sra. Charlotte Payne va formular oposició (article 37 de la Llei de cooperació penal internacional i de lluita contra el blanqueig de diners o valors producte de la delinqüència internacional - LCPI) i, subsidiàriament, va interposar un incident de nul·litat d'actuacions, ja que considerava que els autes esmentats vulneraven el seu dret a la jurisdicció.

1.3. La Batllia va considerar que no podia tramitar el recurs d'oposició, tanmateix, el 10 de juliol del 2018, va dictar un aute mitjançant el qual desestimava l'incident de nul·litat d'actuacions plantejat.

1.4. El 7 de setembre del 2018, la representació processal de la Sra. Charlotte Payne va interposar un recurs d'empara contra els autes ressenyats de la Secció d'Instrucció Especialitzada 1 de la Batllia, per una presumpta vulneració dels drets a la jurisdicció, a la defensa, a la presumpció d'innocència, a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a un procés degut, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació jurídica de la recurrent

- Exposa que en les diverses comissions rogatòries internacionals trameses s'indica que s'hauria tingut coneixement que les persones investigades en aquesta causa estarien també investigades en el país de lliurament. Ara bé, aquesta informació no consta en les actuacions per tractar-se d'una informació classificada com d'intel·ligència financera segons la Unitat d'Intel·ligència Financera d'Andorra (UIFAND) i afegeix que, segons el seu parer, aquesta institució no tenia cap tipus d'autorització per informar les autoritats judicials que aquestes persones estaven sent investigades per altres jurisdiccions, preguntant-se com aquesta informació va arribar a la Batllia.

- La Batllia manifesta que aquestes acusacions són greus i estan efectuades amb temeritat, ja que es fan gratuïtament i sense cap prova al respecte. Tanmateix, aquesta part considera que només ha plantejat una possibilitat, tenint en compte que en relació amb aquest punt, aquesta part veu una incongruència entre els autes de tramesa de comissions rogatòries impugnats i l'aute que resol l'incident de nul·litat d'actuacions, els primers declaren que "*s'ha tingut coneixement*" que les persones implicades podrien estar investigades en una sèrie de països i, el segon, manifesta que s'haurien lliurat les comissions rogatòries internacionals en els països en què les persones investigades tenien interessos econòmics.

- Suposa (que no afirma ni acusa) que la Batllia ha utilitzat una informació comunicada "*off the record*" per la UIFAND sense quedar constància en el procediment judicial i aquesta actuació vulneraria els drets a la defensa i a ser informat de l'acusació, ja que no es coneix el delictes subjacent de blanqueig de diners que s'estaria investigant, ni en quina jurisdicció, ni si les investigacions d'intel·ligència es troben arxivades; el dret a un procés degut, ja que s'ha aportat una informació al procediment que no hauria de formar-ne part; i el dret a la presumpció d'innocència, perquè les diligències prospectives estan prohibides.

- També vol posar de relleu que la informació en què suposadament es fonamenta la batalla instructora no és certa com es desprèn d'un correu electrònic del departament de justícia (foli 10.096) o de l'esment en l'aute que resol l'incident de nul·litat d'actuacions d'una causa de blanqueig

que resulta ser el número de causa que s'atorga al procediment d'auxili judicial realitzat a Andorra. La batlle instructora fa constar informacions que no són certes en les seves resolucions per justificar la necessitat de les diligències que s'han de realitzar i provoca l'error en tercers països cooperants.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats i que anul·li els autes de la Batllia impugnats.

2.2. Argumentació de la Secció d'Instrucció Especialitzada 1 de la Batllia

- La Secció d'Instrucció Especialitzada 1 de la Batllia considera que la part defenent afirma que ha utilitzat informació secreta i reservada sense que aquesta consti en la causa basant-se en pures suposicions.

- Aquesta acusació és molt greu i està efectuada amb temeritat, ja que es fa gratuïtament, sense cap prova que la recolzi.

- S'han tramés les comissions rogatòries als països on els investigats tenien els seus interessos econòmics i centre de negoci per tal d'instruir tan a càrrec com a descàrrec, ja que dels fets que consten en els autes s'advera una *notitia crimini* que mereix que s'efectuïn les diligències prèvies pertinents per tal d'esclarir els fets.

- També aclareix que d'un correu electrònic tramés pels Estats Units es posa al seu coneixement que no existeix actualment una investigació contra els encausats en aquest país, informació que va ser transmesa, a petició de la defensa de la recurrent, mitjançant un complement de comissió rogatòria, a la resta de països receptors.

- La Batllia considera que els autes impugnats aconsegueixen amb escreix la legislació en la matèria i, precisament, és el delictes subjacent allò que es pretén recercar amb la pràctica de les diligències efectuades, així com l'obtenció de la còpia dels procediments penals en què s'estarien investigant els encausats en els països interessats.

- Afegeix que les diligències d'investigació estarien donant fruit, ja que algun dels investigats tindria una causa oberta a Costa Rica, permetent avançar que un dels delictes subjacents seria el de blanqueig de capitals. Precisa que aquest país va ser el lloc de residència dels principals investigats i cal esperar la resposta dels altres països, països en què els investigats tindrien la seva residència o el seu centre d'interès econòmic, sense perjudici de realitzar totes aquelles altres diligències que es puguin derivar de la resposta de Costa Rica.

2.3. Argumentació del Ministeri Fiscal

- En primer lloc, el Ministeri Fiscal lamenta la inobservança per part de la representació processal de la recurrent de les regles de respecte, cortesia i consideració degudes envers la batlle instructora.

- Seguidament, considera que la recurrent pretén que el Tribunal Constitucional revisi la interpretació i l'aplicació del dret ordinari efectuades per la batlle instructora i més concretament que es pronunciï sobre la idoneïtat i la necessitat de la col·laboració internacional per conèixer els possibles antecedents penals de la recurrent i si és objecte d'investigació en altres jurisdiccions per la comissió de delictes de blanqueig de capitals.

- Recorda que la cooperació policial sota la direcció judicial és fonamental per a les investigacions transnacionals, les quals es porten a terme en virtut de les competències que són pròpies de la Batllia i de conformitat amb les disposicions processals nacionals i els instruments internacionals d'aplicació.

- Entre altres punts, destaca que les resolucions impugnades es troben suficientment fonamentades i que les seves valoracions de l'ordenament processal i substantiu no es poden qualificar d'arbitràries i són conformes a la comuna opinió del conjunt dels juristes. Afegeix que l'autorització de la cooperació policial internacional és proporcional i idònia per a la continuació de la investigació, la instrucció practicada de la qual ha permès determinar un entramat societari a fi de donar opacitat al moviment dels actius de la recurrent, destacant que la natura socioeconòmica i l'extrema gravetat de les infraccions investigades també avalen aquesta actuació.

- En relació amb les suposicions, segons el seu parer incertes, relatives a l'obtenció d'informació a través de la UIFAND, precisa que l'operació sospitosa va ser detectada per l'Agència Estatal de Resolució d'Entitats Bancàries (AREB), la qual va aportar 205 annexos amb els informes elaborats per *PriceWaterhouseCoopers* (PwC), i aquesta és la informació tramesa per la UIFAND. La recurrent tampoc pot retreure a la Batllia que desconegui el delicte subjacent al blanqueig, quan precisament aquest és un dels objectes de la instrucció.

- Per tant, el Ministeri Fiscal demana al Tribunal Constitucional que inadmeti a tràmit aquest recurs d'empara per la manca manifesta de contingut constitucional de les seves pretensions, d'acord amb l'article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El recurs d'empara no converteix el Tribunal Constitucional en una tercera instància ni en un tribunal suprem; només té per únic objecte verificar que les decisions impugnades mitjançant aquest recurs estiguin fonamentades en Dret, es recolzin en un raonament jurídic que no sigui ni il·lògic, ni absurd i que no vulnerin cap dels drets protegits per l'article 10 de la Constitució.

3.2. En aquesta causa, la qüestió que aquest Tribunal Constitucional ha de resoldre rau en saber si la Batllia, en el marc de les seves funcions d'instrucció en matèria de lluita contra el blanqueig de diners, ha ultrapassat les seves competències vulnerant d'aquesta manera diversos drets constitucionals reconeguts a l'article 10 de la Constitució (drets a la defensa, a la presumpció d'innocència, a un procés degut i a una decisió fonamentada en Dret).

3.3. De l'examen del conjunt de les al·legacions de la recurrent, se'n desprèn que en realitat, allò que impugna és, ni més ni menys, l'amplitud dels poders d'instrucció atorgats per la legislació andorrana.

3.4. Ara bé, els poders d'instrucció de la Batllia -organitzats degudament per la legislació andorrana- són necessaris per a la descoberta de la realitat d'eventuals actes repressibles en matèria de blanqueig internacional de capitals. Com a jurisdicció ordinària disposa de la millor posició per identificar les necessitats processals que li permetran conduir de manera eficient les seves investigacions i no correspon al Tribunal Constitucional substituir la seva apreciació.

Per tot això que s'ha exposat.

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2018-40-RE presentat per la representació processal de la Sra. Charlotte Payne contra els autes dels dies 20, 21 i 30 de novembre del 2017, del 15 de febrer del 2018 i del 10 de juliol del mateix any, dictats per la Secció d'Instrucció Especialitzada 1 de la Batllia, per manca de contingut constitucional de les seves pretensions.
2. Notificar aquest aute a la representació processal de la recurrent, a la presidenta de la Batllia i al Ministeri Fiscal.
3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, el 12 d'octubre del 2018.

Dominique Rousseau
President

Josep-D. Guàrdia Canela
Vicepresident

Laurence Burgorgue-Larsen Isidre Molas Batllori
Magistrada

Magistrat